

DANI BLANCO

**Amaia
Lasa
Alegria**

IDAZLEA

Esku zuriak kanpora Hegoafrikatik

JOAN ZEN abuztuaren 16an albiste izugarri bat zabaldu zuten albistegi guztiek, gupidarik gabeko eguzki ahaltzu batek mantentzen gintuen lozorrotik esnaraziz: Hegoafrikako poliziak bertako 34 meatzari hil zituela aipatzen zuen berri izugarri hark. Albistearekin batera eskaini ziguten bideoan garbi-garbi ikus genezakeen poliziak, zuriak gehienak, greban zeuden meatzariak nola hiltzen zituzten banan-banan ehizean baleude bezala.

Langileek bi aste zeramatzaten platinoa lurreko errailetatik atera gabe, haizetan, meategiko inguruko lurraldeetan eserita jornal igoera eskatzen, ez baitzaie jateko ere iristen, bada, tiroz isildu nahi izan zituzten.

Apartheid –bazterketa afrikaner hizkuntzan– garaiko legea berrezarritik –hilketaren lekuan zegoen edonor hiltzailea zela leporatuz– poliziak 260 meatzari espetxeratu zituen beren lankideen heriotzaren erantzule bezala harturik.

Winnie Madikizela-Mandelak, Nelson Mandelaren emazte ohiak, 2010eko ekainean argi esan zuen botere ekonomikorik gabe ez zegoela askatasun politikorik

Horrela bat-batean ohartu gara XX. mendeko erreboltarik justuenetako bat ez dela amaitu oraindik. Hala ere, irailaren zortzian ehun bat preso aske utzi zituen kargurik gabe Hegoafrikako Gobernuaren presidentek. Orain, Zuma presidentek meatzariak espetxeratzeko agindua eman zuen fiskala auzipetzeko eskaera egin beharko du, akaso.

Bere 100. urteurrena ospatu duen ANCek –Afrikako Kongresu Nazionalak– apartheidia une gogorrean zegoenean nahitaezko jokabide historikoa izan zuen Nelson Mandelaren zuzendaritza-

pean, baina ez du jakin izan bazterketaren aurkako helburuak azkenetaraino eramaten, oraingoz behintzat. Azken hemezortzi urte hauetan aginte ekonomikoa zurien eskuetan geratu baita.

Gogoratu ANCen baitan alderdi politiko bat baino gehiago batzen direla, joera desberdinetako pentsaerak elkarturik.

Nire ustez memento odoltsu haietan Nelson Mandelaren lehentasun garrantzitsuena Hegoafrikako gehiengoentzat botere politikoa lortzea izan zen, joera desberdinak, zauri ikaragarriak areagotu ez zitezten.

Hala ere, hemezortzi urte hauetan apartheid ekonomiko eta soziala ukitu gabe geratu da, errekurtsio gehienak, aberastasunak, gutxiengoak diren zurien esku ilunpetsu, madarikatu, krudeletan geratu dira.

Winnie Madikizela-Mandelak, Nelson Mandelaren emazte ohiak, 2010eko ekainean argi esan zuen botere ekonomikorik gabe ez zegoela askatasun politikorik.

Madikizelak Soweton –Johannesburgoko langile auzoa– bizitzen jarraitzen du. Bera izan zen, Nelson Mandela eta ANCko beste buruak espetxeratuta edo erbesteratuta zeudela, apartheidaren aurkako borroka aurrera eramanez, askotan bere bizitza eta alabena arriskuan ipiniz. Guztiz txundigarria da, Nelson Mandelaren irudia begirune handiarekin erakusten diguten bitartean, emakume ausart, borrokalari honen etxura aldiz, deabrutua ezagutarazi nahi dutela, men-debaldeko komunikabideek behintzat.

Hegoafrikarrek bazterketaren beste erronka bat daukate orain aurrez aurre. Ekonomia neoliberal hau erroto aldaitzea.

Platino meategiaren jabe den Britainia Handiko Lonmin enpresak sua piztu du, grebalariak erail eta bizirik geratzen direnei eguneroko bizitza duina ukatuta.

Bakoitzari berea ematea da bake guztien oinarri. ■

